

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W SŁUPCY**

Telefony:

- informacja o numerach wewnętrznych 63 2743642; 63 2743643
- PPIS w Słupcy 63 2743642 wew. 11
- faks 63 2743643
- Oddział Nadzoru Stanowisko Pracy ds. Higieny Komunalnej 63 2743642 wew. 21
- e-mail psse.słupca@pis.gov.pl

ul. Kościuszki 9
62-400 Słupca
www.psse-słupca.pl

ON.HK.420.11.2020

**OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY
PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI W 2019 r.**

Na podstawie § 23 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294),

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupcy w oparciu o wyniki prowadzonej w ramach nadzoru bieżącej kontroli przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące wody do spożycia dokonuje **oceny obszarowej jakości wody na terenie powiatu słupckiego:**

1. Wodociągi publiczne na terenie powiatu słupckiego

L.p	Gmina	Nazwa wodociągu publicznego	Wielkość produkcji wody	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Końcowa roczna ocena jakości wody	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody
1.	Słupca	Józefowo	260	1050	przydatna do spożycia	brak
		Wilczna	210	2035	przydatna do spożycia	brak
		Żelazków	150	2145	przydatna do spożycia	mętność, mangan, żelazo
		Kąty	270	2330	przydatna do spożycia	brak
		Koszuty	135	1840	przydatna do spożycia	ogólna liczba bakterii w 22°C, bakterie grupy coli, mangan
2.	Zagórz	Zagórz	535	3300	przydatna do spożycia	brak
		Kopojno	190	2000	przydatna do spożycia	brak
		Łukom	330	3520	przydatna do spożycia	brak
		Trąbczyn	300	2230	przydatna do spożycia	brak
3.	Powidz	Anastazewo	162	367	przydatna do spożycia	brak
		Powidz	450	2500	przydatna do spożycia	mangan
4.	Ostrowite	Kąpiel	380	2500	przydatna do spożycia	brak
		Giewartów Holendry	300	2500	przydatna do spożycia	brak
5.	Lądek	Ratyń	290	2600	przydatna do spożycia	brak
		Ciążeń	250	1800	przydatna do spożycia	brak
		Wola Koszucka	450	2800	przydatna do spożycia	brak
6.	Orchowo	Orchowo	388	4200	przydatna do spożycia	brak
7.	Strzałkowo	Strzałkowo	640	5500	przydatna do spożycia	brak

		Krępkowo	135	1030	przydatna do spożycia	brak
		Skarboszewo	135	840	przydatna do spożycia	brak
		Szemborowo	65	365	przydatna do spożycia	brak
		Radłowo	195	550	przydatna do spożycia	mętność
		Chwałkowice	94	880	przydatna do spożycia	brak
		Brudzewo	97	770	przydatna do spożycia	mangan
		Słomczyce	69	600	przydatna do spożycia	brak
8.	Miasto	Słupca	1703	13101	przydatna do spożycia	brak

2. Jakość wody

Mieszkańców powiatu słupckiego w roku 2019 zaopatrywało 26 wodociągów publicznych zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Dostarczana odbiorcom usług woda z ujęć głębinowych poddawana jest procesowi uzdatniania, tj.: napowietrzaniu, natlenieniu (wodociąg publiczny Słupca), filtracji oraz dezynfekcji wody podchlorynem sodu. Na wodociągach publicznych gminy Zagórz, tj.: Kopojno, Łukom i Trąbczyn dezynfekcja wody wspomagana jest promieniami ultrafioletowymi – na stacjach uzdatniania wody zamontowane są lampy UV.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupcy w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego nad jakością wody w 2019 r. z w/w wodociągów pobrał ogółem 198 próbek wody z punktów kontrolnych na stacjach uzdatniania wody oraz odbiorców usług, które zostały zbadane w zakresie parametrów bakteriologicznych i fizyko-chemicznych w ramach badań monitoringu kontrolnego i przeglądownego.

W wyniku przeprowadzonych badań jakości wody w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego nad jakością wody oraz w ramach kontroli wewnętrznej wodociągów stwierdzono:

- **wodociąg publiczny Brudzewo** - przekroczenia parametru chemicznego: manganu - czas przekroczenia **16 dni**,
 - zawyżoną zawartość związków manganu stwierdzono w 1 punkcie na sieci wodociągowej w przeprowadzonych badaniach jakości wody przez organ PIS. Przedsiębiorca wodociągowy doprowadził jakość wody pod względem chemicznym i przedstawił PPIS w Słupcy pozytywne wyniki badań wody pod względem zawartości manganu na wyjściu ze stacji uzdatniania wody w Brudzewie oraz na sieci wodociągowej u odbiorców usług.
- **wodociąg publiczny Żelazków**
 - przekroczenie parametru fizycznego : mętności- czas przekroczenia **23 dni**,
 - przekroczenia parametru chemicznego **manganu** - czas przekroczenia **42dni**,
 - przekroczenie parametrów chemicznego: żelaza- czas przekroczenia **-23 dni**
- **wodociąg publiczny Koszuty:**

- przekroczenia parametru chemicznego **manganu** - czas przekroczenia **28 dni**,
 - przekroczenia parametrów bakteriologicznych: **bakterii grupy coli, ogólnej liczby bakterii grupy w 22°C** - czas przekroczenia **20 dni**.
- **wodociąg publiczny Radłowo** - przekroczenia parametru fizycznego **mętności** - czas przekroczenia **29 dni**,
- przekroczenie **mętności** stwierdzono jedynie na stacji uzdatniania wody w Radłowie. Przedsiębiorca wodociągowy doprowadził jakość wody pod względem fizycznym i przedstawił PPIS w Słupcy pozytywne wyniki badań wody w zakresie mętności na wyjściu ze stacji uzdatniania wody w Radłowie.
- **wodociąg publiczny Powidz** -przekroczenie parametru chemicznego **manganu** - czas przekroczenia **55 dni** na sieci wodociągowej u odbiorców usług.
- zawyżoną zawartość związków manganu w wodzie stwierdzono zarówno w przeprowadzonych badaniach jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej, jak i w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego nad jakością wody. Przedsiębiorca wodociągowy doprowadził jakość wody pod względem chemicznym i przedstawił PPIS w Słupcy pozytywne wyniki badań wody pod względem zawartości manganu z przedmiotowego urządzenia wodociągowego.

Stwierdzone przekroczenie w/w parametrów mikrobiologicznych wystąpiło krótkotrwale i nie stanowiło istotnego zagrożenia zdrowotnego dla ludzi. Szybko podjęte skuteczne działania naprawcze przez administratora wodociągu przyczyniło się do poprawy wody pod względem bakteriologicznym dostarczanej z przedmiotowego wodociągu.

Z uwagi na stwierdzone przekroczenia manganu w wodzie z wodociągu publicznego Koszuty oraz przekroczenia mętności, manganu i żelaza na wodociągu publicznym Żelazków PPIS w Słupcy wystosował 3 zawiadomienia z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 59) zobowiązujące przedsiębiorcę wodociągowego do ustalenia przyczyny pogorszenia jakości wody pod względem chemicznym w zakresie manganu oraz fizyko-chemicznym pod względem zawartości mętności, manganu i żelaza na ww. wodociągach, przeprowadzenia czynności naprawczych w celu doprowadzenia jakości wody do wartości parametrycznych zgodnych z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz przedstawienia PPIS w Słupcy wyników badań wody w zakresie kwestionowanych parametrów z ww. wodociągów.

Na stwierdzone zanieczyszczenia wody z ww. wodociągów zostały wszczęte postępowania administracyjne w sprawie wydania decyzji stwierdzającej warunkową przydatność wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Ponadto zostały wydane komunikaty w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu publicznego Koszuty i Żelazków. W komunikatach poinformowano o stwierdzeniu przekroczeń wartości parametrycznych oraz,

że przekroczenia te nie mają negatywnego wpływu na zdrowie konsumentów, mogą powodować zmianę barwy, brunatne zabarwienie armatury oraz przebarwienie bielizny podczas prania. Komunikaty wysłano do Wójta gminy Słupca oraz umieszczono na stronie internetowej PSSE. Podjęte przez przedsiębiorcę wodociągowego działania naprawcze, tj. regulacja napowietrzania i wzmożone płukania sieci wodociągowej przyczyniły się do poprawy jakości wody w zakresie kwestionowanych ww. parametrów. Przeprowadzone przez przedsiębiorcę wodociągowego kolejne badania jakości wody nie wykazały przekroczeń parametrów fizyko-chemicznych w wodzie dostarczanej z wodociągów publicznych Koszuty i Żelazków.

Po otrzymaniu pozytywnych wyników badań wody PPIS w Słupcy wydał komunikaty informujące o przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągu publicznego Koszuty i wodociągu publicznego Żelazków oraz na początku roku 2020 zostały wydane decyzje umarzające wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji stwierdzającej warunkową przydatność wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Pozostałe przeprowadzone badania jakości wody z wodociągów publicznych zlokalizowanych na terenie powiatu słupeckiego wykazały, że woda odpowiada wymaganiom stawianym wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi określonym w cytowanym wyżej rozporządzeniu.

Na podstawie uzyskanych wyników badań wody, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupcy dokonał oceny obszarowej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu słupeckiego za rok 2019 i stwierdził, że jakość wody dostarczana z wodociągów publicznych odbiorcom usług odpowiada wymaganiom określonych w obowiązujących przepisach prawa.

3. Ocena zagrożeń zdrowotnych jakości wody

Przekroczony parametr bakteriologiczny – ogólna liczba bakterii w 22⁰C w wodzie nie stanowił istotnego zagrożenia zdrowotnego dla ludzi, jest to parametr wskaźnikowy służący głównie do określania prawidłowości procesów uzdatniania i dystrybucji wody. Szybko podjęte skuteczne działania naprawcze przez administratora wodociągu, tj.: stałe chlorowanie wody oraz intensywne płukanie sieci przyczyniło się do eliminacji ww. bakterii, co potwierdziły przedstawione PPIS w Słupcy pozytywne wyniki badań wody z przedmiotowego wodociągu.

Mętność wpływa przede wszystkim na wygląd i apetyczność wody. Wywołują ją różne substancje znajdujące się w wodzie w stanie nierozpuszczalnym jako zawiesiny: drobne cząsteczki roślin, glina, ił, drobny piasek, wytrącone związki żelaza i manganu. Zwiększona mętność może w znacznym stopniu zakłócać procesy dezynfekcji wody. Woda do spożycia powinna być klarowana i w żadnym wypadku nie powinna posiadać mętności spowodowanej przez substancje organiczne.

Podwyższona zawartość **żelaza** nie wpływa negatywnie na zdrowie konsumentów, lecz powoduje pogorszenie walorów estetyczno-organoleptycznych wody. Zawyżone wartości związków

żelaza w wodzie powodują wzrost wartości barwy i mętności oraz nadają wodzie przykry smak i zapach.

Występujące w wodzie przekroczenia w zakresie **manganu** na stwierdzonym poziomie nie mają negatywnego wpływu na zdrowie konsumentów, mogą powodować zmianę barwy, brunatne zabarwienie armatury oraz przebarwienie bielizny podczas prania.

4. Zgłoszone reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody

W roku 2019 na terenie powiatu słupeckiego nie odnotowano niepożądanych reakcji związanych ze spożyciem wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

5. Prowadzone postępowanie administracyjne i działania naprawcze

W roku 2019 na wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę wydano **27** decyzji administracyjnych stwierdzających przydatność wody do spożycia przez ludzi oraz **7** decyzji administracyjnych dotyczących pozytywnych ocen higienicznych na zastosowane materiały/wyroby do uzdatniania wody lub dystrybucji wody. Za kwestionowane wyniki badań wody pod względem bakteriologicznym z wodociągu publicznego Koszuty oraz pod względem chemicznym w zakresie manganu z wodociągów publicznych Brudzewo i Powidz wydano **3 decyzje o pobraniu opłaty**. Nie wydawano decyzji administracyjnych na poprawę jakości wody dostarczanej z wodociągów publicznych.

Prowadzone działania naprawcze w celu poprawy jakości wody dotyczyły:

- eliminacji skażenia bakteriologicznego wody z wodociągu publicznego Koszuty,
- obniżenia zawartości mętności w wodzie z wodociągu publicznego Radłowo,
- obniżenia związków manganu w wodzie z wodociągów publicznych: Brudzewo, Koszuty i Powidz,
- obniżenia związków manganu, żelaza oraz mętności w wodzie z wodociągu publicznego Żelazków.

Ponadto w celu zapewniania konsumentom odpowiedniej jakości produkowanej wody dokonano wymiany/uzupełnienia złoża filtracyjnego w odżelaziaczach na Stacjach Uzdatniania Wody w Brudzewie, Orchowiu oraz Wilcznej.

5. Wnioski

Na terenie powiatu Słupeckiego wszystkie przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne realizują obowiązki w zakresie prowadzenia regularnej kontroli wewnętrznej wodociągów nałożone ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U z 2019 r. poz. 1437, z późn. zm.) i cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Zdrowia.

Kontrola wewnętrzna jakości wody z wodociągów publicznych na nadzorowanym terenie prowadzona przez producentów wody, wykonywana była zgodnie z harmonogramami pobierania próbek wody zatwierdzonymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupcy.

Oceny jakości wody do spożycia przez ludzi dostarczanej z przedmiotowych urządzeń wodociągowych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupcy dokonuje na podstawie przeprowadzonych badań jakości wody w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego nad jakością wody oraz otrzymanych wyników badań wykonanych przez przedsiębiorców wodociągowych w ramach kontroli wewnętrznej wodociągu.

Producenci wody zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U z 2019 r. poz. 1437, z późn. zm.) zobowiązują się do dostarczania wody należytej jakości, a co za tym idzie wody spełniającej wymagania określone w zał. 1 i 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Ponadto wskazać należy, iż na podstawie zapisu w § 26 ust. 1 i ust. 2 oraz § 27 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) konsumenci uzyskują informacje o jakości wody zgodnie z przepisami o dostępie do informacji publicznej, która powinna zawierać m.in. dane o przekroczeniach dopuszczalnych wartości parametrów jakości wody oraz związanych z nimi zagrożeniach zdrowotnych.

PAŃSTWOWY
Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Słupcy
lek. med. Zygmunt Jasiński

Otrzymują :

1. Starosta Powiatu Słupeckiego,
ul. Poznańska 20
62-400 Słupca
2. a/a

U.W.